

Luopioisten alueen kiinteistöistä laadittiin energiankäytön osalta selvitykset vuonna 2021. Selvityksen tarkoituksena on löytää ratkaisut, joilla energiakäytön muutoksilla löydetään ratkaisu siirtyä pois fossiilisen energian tuottamasta energiasta.

Hankkeen yhteydessä selvitettiin yhteensä 19 kiinteistöä, joista sähköenergiaa käytti 13, kaasua yksi ja polttoöljyä viisi.

Vuonna 2021 laadittu selvitys ja lämmitystapavertailu on liitteenä. Kunnanhallitus käsitteli asiakirjat kokouksessaan 12.10.2021 § 246. Päätöksessään KH valtuutti tekniset palvelut valmistelemaan uusiutuvan polttoöljyn käyttöönottoa pilotointikohteena Rego-halli.

Pilotointi on suoritettu keväällä 2023 Luopioisten Kirkonkylän koulussa, jossa on kaksi yhdenvertaista lämmityskattilaa. Näistä toinen varustettiin uusiutuvaan polttoöljyyn sopivaksi. Polttotesteissä ei ollut eroa. Uusiutuvan polttoöljyn markkinatilanne on heikko ja öljyn saatavuus on rajallista. Harkittaessa siirtymistä uusiutuvaan polttoöljyyn tulee ottaa huomioon myös huomattavasti arvokkaampi hankintahinta.

Hankkeen asiantuntijakonsulttina vuonna 2021 oli Insinööritoimisto SPH-Suunnittelupalvelu Oy, Seppo Haukola ja kunnanhallituksen nimeämässä työryhmässä tekninen johtaja, rakennustarkastaja, elinkeinojohtaja sekä Pälkäneen Aluelämpö Oy:n hallituksen puheenjohtaja.

Maailman energiatilanteet hintatason, soveltuvuuden ja eettisyyden osalta ovat muuttuneet kahdessa vuodessa. Tehty energiaselvitys on syytä päivittää. Tavoite hankkeella on edelleen sama, saavuttaa paremmat ratkaisut ja päästä eroon fossiilisista polttoaineista kohti vähähiilisempiä lämmitysmuotoja.

Hanke jatkuu alustavasti varatulla kokouksella 4.9.2023.

Toimivallan peruste

Hallintosääntö 28 §

Valmistelija

Harri Apell, tekninen johtaja
p. 050 442 0131, harri.apell@palkane.fi

Esitys

Tekninen johtaja Harri Apell

Tekninen lautakunta päättää:

- 1) jatkaa selvitystyötä
- 2) nimeää selvitystyöryhmään teknisen johtajan, rakennustarkastajan ja Aluelämmön hallituksen puheenjohtajan
- 3) nimeää lautakunnan jäsenen edellisten lisäksi ryhmään
- 4) valtuuttaa teknisen johtajan sopimaan SPH-Suunnittelupalvelun kanssa hankkeen konsulttipalveluista

Päätös

Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.
Tekninen lautakunta nimesi edustajakseen ryhmään Timo Ailion.

Pälkäneen kunta on sitoutunut strategisissa tavoitteissaan luopuvansa fossiilisista polttoaineista. Myös EU Direktiivit RED II ja RED III ohjaavat julkista sektoria näiden velvoitteiden toteutumiseen. Fossiiliset polttoaineet tuottavat kunnan kiinteistöjen osalta tällä hetkellä CO2 päästöjä laskennallisesti 327.000 kg vuodessa.

Kunnanhallituksen nimeämä ja teknisen lautakunnan päivittämä työryhmä on kokoontunut syksyn aikana neljä kertaa.

Työn aikana on selvitetty Luopioisten alueen kunnan kiinteistöjen lisäksi myös muiden alueen kiinteistöjen liittymisen mahdollisuutta. Koska sitovia liittymisiä on ennen aikaista varmuudella sitoa selvitykseen, on työryhmä päättänyt tekemään yksityiskohtaisemman tarkastelun pelkästään kunnan omistamien kiinteistöjen osalta poikkeuksena kirkko, jota on pidetty tarkemmin tarkastelussa mukana. Tarkastellut kunnan kiinteistöt ovat:

- Kirkonkylän koulu
- kirjasto
- liikuntahalli
- päiväkotia Lumpeennoppu
- entinen kunnanvirasto
- tekninen toimisto
- seuratalo
- terveysasema
- Rego-halli
- Kukkiakoto ja Luopioisten palvelutalot
- Apteekki

Terveysaseman lämmitykseen käytetään sähköä, muut kiinteistöt käyttävät lämmitykseen polttoöljyä.

Selvityksen aikana on tutkittu erilaisia lämpöenergian tuottomahdollisuuksia; maalämpö, energiakaivot, vesi-ilmalämpö, biopolttoöljy, hakelämpö, purnitelämpö, sähkölämmityksen käyttö lämpöakkuvaraajissa.

Tarkasteluissa on huomioitu hankintahinnat ja elinkaarikustannukset 30 vuoden tarkastelujaksolla.

Vaihtoehtoja hakelämmitykseen siirtymistä on tarkasteltu laajemmin. Lämpölaitoksen sijainti ja reitit vaikuttavat kokonaisuuteen. Mikäli päädytään valinnassa hakelämpöön, on ratkaisuesityksen osalta seuraavaksi seuravaksi pyydettävä viranomaisilta ennakkolausunnot sekä selvitettävä hankkeen hallintamalli. Laskennallinen lämpöteho hakelaitoksella olisi 1,7 MW. Lämpölaitokselle parhaaksi sijoituspaikaksi tarkasteluissa on todettu Kotakorvan teollisuusalue.

Tekninen lautakunta on käsitellyt 18.12.2023 § 119 Luopioisten kirkonkylän kiinteistöjen energiantuotantovaihtoehtoja Insinööritoimisto SPH:n tekemän selvityksen sekä selvitystyöryhmän esityksen perusteella. Selvitys on jatkoa ja päivitystä syksyllä 2021 toteutetulle selvitystyölle. Selvityksessä on keskitytty tarkastelemaan lämmöntuotantoa ennen kaikkea kunnan omistamien kiinteistöjen osalta.

Tekninen lautakunta esittää, että Luopioisten keskitetty energiatuotanto toteutetaan hakelämmöllä ja Kotakorven teollisuusalueelle rakennetaan lämpölaite. Selvitysasiakirjassa kaukolämpövaihtoehtoa perustellaan sillä, että se on pitkällä aikavälillä kokonaistaloudellisesti edullisin vaihtoehto. Vaikka sen rakentamiskustannukset ovat kohtuullisen korkeat, ovat huolto-, käyttö- ja ylläpitokustannukset sen sijaan merkittävästi pienemmät kompressorilämmityksiin (lämpöpumput) verrattuna. Keskitetyssä lämmöntuotannossa ainoa vaihtoehto on hybridilämpökeskus, mikäli ei haluta pitäytyä nykyisessä hajautetussa ja kiinteistökohtaisessa lämmöntuotannossa.

Luopioisten energiatuotannon ratkaisusta on keskusteltu jo talousarvion valmistelun yhteydessä. Kunnan omistamista rakennuksista Luopioisten kirkonkylän alueella yhtä lukuunottamatta kaikki ovat öljylämmitteisiä ja näin ollen lämmitysjärjestelmän muutos on välttämätöntä osana hiilineutraaliuden tavoittamista. Selvitystyöryhmän selvitys valmistui marraskuun loppussa 2023, joten toteutusvaihtoehdot eivät olleet vielä tarkalleen tiedossa vuoden 2024 talousarviosta päätettäessä. Hankkeelle on kuitenkin määrärahavaraus kunnan talousarvion investointiosassa vuosille 2024 – 2026. Vuoden 2024 osalta on suunnittelukustannuksiin varattu kaikkineen 100 000 euroa.

Toimivallan peruste

Kuntalaki (410/2015) 14 §

Valmistelija

Pauliina Pikka, kunnanjohtaja
p. 040 573 6390, pauliina.pikka@palkane.fi

Esitys

Kunnanjohtaja Pauliina Pikka

Kunnanhallitus päättää

1. merkitä tiedoksi selvitysasiakirjan Luopioisten kirkonkylän kiinteistöjen energiatuotannosta.

2. esittää kunnanvaltuustolle, että Luopioisten keskitetty energiatuotanto toteutetaan rakentamalla hakelämpölaite Kotakorven teollisuusalueelle ja kaukolämpöverkko Kirkonkylän alueelle.

3. valtuuttaa teknisen lautakunnan aloittamaan lämpölaitoksen ja lämmönjakoverkon hankesuunnittelun sekä teknisen johtajan huolehtimaan avustushakemuksesta energiainvestoinnin toteuttamiseen, mikäli valtuusto päättää hankkeen toteutuksesta esityksen mukaisesti.

Käsittely kokouksessa

Keskustelun kuluessa esittelijä muutti päätösehdotustaan 2. kohdan osalta. Uusi päätösehdotus kuuluu kokonaisuudessaan:

Kunnanhallitus päättää

1. merkitä tiedoksi selvitysasiakirjan Luopioisten kirkonkylän kiinteistöjen energiantuotannosta.

2. esittää kunnanvaltuustolle, että Luopioisten keskitetty energiantuotanto toteutetaan rakentamalla hakelämpölaite Kotakorven teollisuusalueelle ja kaukolämpöverkko Kirkonkylän alueelle. Investoinnin määrärahavaraus tarkistetaan seuraavan talousarvion yhteydessä.
3. valtuuttaa teknisen lautakunnan aloittamaan lämpölaitoksen ja lämmönjakoverkon hankesuunnittelun sekä teknisen johtajan huolehtimaan avustushakemuksesta energiainvestoinnin toteuttamiseen, mikäli valtuusto päättää hankkeen toteutuksesta esityksen mukaisesti

Pöytäkirjaan merkittiin, että Markku Koskelo oli läsnä kokouksessa asian esittelyn ajan.

Harri Apell ja Markku Koskelo poistuivat kokouksesta asian esittelyn jälkeen klo 18:12.

Päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti muutetun päätösesityksen mukaisesti.